

Υπόθεση C-34/23

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

24 Ιανουαρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Sąd Okręgowy w Koszalinie (Πολωνία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

30 Δεκεμβρίου 2022

Ενάγουσα:

RF

Εναγομένη:

Getin Noble Bank S.A.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αγωγή με αίτημα να αναγνωρισθεί η ακυρότητα σύμβασης ενυπόθηκου δανείου συνομολογηθέντος σε ελβετικά φράγκα (CHF), η οποία συνήφθη με την εναγόμενη τράπεζα, και να καταβληθεί ορισμένο χρηματικό ποσό καθώς και αίτηση με την οποία ζητείται η εξασφάλιση μη χρηματικής αξίωσης με ρύθμιση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των διαδίκων κατά τη διάρκεια της δίκης κατά τρόπο ώστε να ανασταλεί η εκτέλεση της υποχρέωσης της ενάγουσας να καταβάλλει τις δόσεις του δανείου στα ποσά και κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στη σύμβαση.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του άρθρου 70, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/59 προκειμένου να διευκρινιστεί αν η απαγόρευση που προβλέπεται στη διάταξη αυτή αφορά μόνον τη δυνατότητα αναγκαστικής εκτέλεσης συμφωνιών παροχής ασφάλειας για την εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης ή και την περίπτωση κινήσεως οποιασδήποτε

διαδικασίας για την εξασφάλιση απαιτήσεων κατά οντότητας η οποία τελεί υπό αναγκαστική εξυγίανση.

Προδικαστικό ερώτημα

«Αφορά η απαγόρευση που προβλέπεται στο άρθρο 70, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) [αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ)] αριθ. 648/2012, μόνον τη δυνατότητα αναγκαστικής εκτέλεσης συμφωνιών παροχής ασφάλειας για την εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης ή και την περίπτωση κινήσεως οποιασδήποτε διαδικασίας για την εξασφάλιση απαιτήσεων κατά οντότητας η οποία τελεί υπό αναγκαστική εξυγίανση;»

Παρατιθέμενες διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 12 και άρθρο 169, παράγραφος 1

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 38

Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές: τέταρτη, εικοστή πρώτη και εικοστή τέταρτη αιτιολογικές σκέψεις, άρθρο 6, παράγραφος 1, και άρθρο 7, παράγραφος 1

Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012, αιτιολογική σκέψη 5, άρθρο 70, παράγραφος 1

Παρατιθέμενες διατάξεις εθνικού δικαίου

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Πολωνίας), άρθρο 76

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (νόμος της 23ης Απριλίου 1964 - Αστικός Κώδικας), άρθρα 5, 22¹, 43¹, 44, 45, άρθρο 58 §§ 1–3, άρθρο 353¹, άρθρο 358¹ §§ 1–4, άρθρο 359 §§ 1 και 2, άρθρο 385¹ §§ 1–4

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (τραπεζικός νόμος της 29ης Αυγούστου 1997, άρθρο 69, παράγραφοι 1 και 2 (όπως τροποποιήθηκε στις 31 Αυγούστου 2007)

Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (νόμος της 10ης Ιουνίου 2016 σχετικά με το Ταμείο Τραπεζικών Εγγυήσεων, το σύστημα εγγύησης των καταθέσεων και την αναγκαστική εξυγίανση (στο εξής: νόμος για το Ταμείο Τραπεζικών Εγγυήσεων), άρθρο 135, παράγραφοι 1 και 4

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (νόμος της 17ης Νοεμβρίου 1964, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας), άρθρα 13 § 2, 199 § 1, 730 §§ 1 και 2, 730¹ §§ 1, 2, 2¹ και 3, 731, 737, 738, 743 §§ 1 και 2, και 755

Σύντομη έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας

- 1 Η ένδικη διαφορά που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου αφορά αναγνωριστική και καταψηφιστική αγωγή ασκηθείσα από την ενάγουσα RF κατά της εδρεύουσας στη Βαρσοβία GETIN Noble Bank SA. Η ενάγουσα ζητεί να αναγνωριστεί η ακυρότητα σύμβασης ενυπόθηκου δανείου συνομολογηθέντος σε ελβετικά φράγκα (CHF), την οποία συνήψε με την εναγομένη στις 31 Αυγούστου 2007. Η ενάγουσα ζητεί, επίσης, να υποχρεωθεί η εναγομένη να της καταβάλει το ποσό των 80.657,30 πολωνικών ζλότου (PLN) και να εκπληρώσει παρεπόμενες απαιτήσεις της ενάγουσας. Επικουρικώς, η ενάγουσα ζήτησε να αναγνωριστεί ότι οι λεπτομερώς εκτιθέμενοι στο δικόγραφο της αγωγής όροι της προαναφερθείσας συμβάσεως αποτελούν απαγορευμένες συμβατικές ρήτρες και δεν την δεσμεύουν. Πέραν του αιτήματος αυτού, η ενάγουσα ζήτησε να της επιδικαστεί το ποσό των 28.780,01 PLN και να εκπληρώσει η εναγομένη παρεπόμενες απαιτήσεις της ενάγουσας.
- 2 Πέραν της ασκηθείσας αγωγής, η ενάγουσα υπέβαλε επίσης αίτηση με την οποία ζητεί την εξασφάλιση μη χρηματικής απαίτησης με ρύθμιση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των διαδίκων κατά τη διάρκεια της δίκης κατά τρόπο ώστε να ανασταλεί η εκτέλεση της υποχρέωσής της να καταβάλλει τις δόσεις του δανείου στα ποσά και κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στη σύμβαση, από την ημερομηνία εξασφάλισης της απαίτησης μέχρι την τελεσιδικία της απόφασης περατώσεως της δίκης στην υπόθεση αυτή. Αιτιολόγησε δε την αίτησή της αυτή επί τη βάσει ότι το έννομο συμφέρον της για εξασφάλιση της απαίτησής της κατά τη διάρκεια της δίκης απορρέει από το γεγονός ότι, ελλείψει εξασφαλίσεως, θα μπορούσε να υποστεί οικονομική ζημία, καθώς καταβάλλει τακτικά τις δόσεις του δανείου που καλύπτουν κεφάλαιο και τόκους, και τούτο θα μπορούσε να οδηγήσει σε επιβάρυνση της περιουσίας της και σε αδικαιολόγητο πλουτισμό της εναγομένης.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 3 Η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι η προαναφερθείσα σύμβαση ενυπόθηκου δανείου είναι άκυρη και περιέχει απαγορευμένες συμβατικές ρήτρες που δεν την δεσμεύουν. Κατά την άποψή της, έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει την εξασφάλιση της ως άνω μη χρηματικής απαίτησης λόγω του κινδύνου οικονομικής ζημίας που διατρέχει.
- 4 Η εναγομένη δεν έχει ακόμη αντικρούσει την αγωγή, δεδομένου ότι κατά τον χρόνο έκδοσης της διατάξεως περί παραπομπής δεν της είχε ακόμη επιδοθεί αντίγραφο του δικογράφου της αγωγής, λόγω του ότι το αιτούν δικαστήριο αποφασίζει σε πρώτο βαθμό επί της αιτήσεως εξασφάλισης μη χρηματικής απαίτησης.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 5 Όσον αφορά την αναγκαιότητα υποβολής του ως άνω προδικαστικού ερωτήματος, το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί ότι η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης είναι αναγκαία προκειμένου αυτό να είναι σε θέση να εφαρμόσει ορθά τις διατάξεις του εθνικού δικαίου όσον αφορά τη δυνατότητα εξασφάλισης μη χρηματικής απαίτησης στην περίπτωση που έχει κινηθεί διαδικασία αναγκαστικής εξυγίανσης κατά της εναγομένης (στις 29 Σεπτεμβρίου 2022), συνεπεία της οποίας η τραπεζική επιχείρηση μεταβιβάστηκε σε μεταβατικό ίδρυμα το οποίο συστάθηκε από το Ταμείο Τραπεζικών Εγγυήσεων.
- 6 Κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, κατ' αρχήν, η αίτηση της ενάγουσας για την εξασφάλιση μη χρηματικής απαίτησης στην υπό κρίση υπόθεση θα έπρεπε να γίνει δεκτή, δεδομένου ότι η ενάγουσα έχει εκ πρώτης όψεως αποδείξει την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος για την παροχή ασφάλειας.
- 7 Ωστόσο, κατά το άρθρο 135 του νόμου για το Ταμείο Τραπεζικών Εγγυήσεων, η κινηθείσα προ της ενάρξεως διαδικασίας εξυγίανσης διαδικασία εξασφάλισης απαιτήσεων ή αναγκαστικής εκτέλεσης κατά περιουσιακών στοιχείων οντότητας υπό εξυγίανση διακόπτεται (παράγραφος 1) και κατά τη διάρκεια της περιόδου αναγκαστικής εξυγίανσης δεν επιτρέπεται η κίνηση διαδικασίας εξασφάλισης απαιτήσεων ή αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος οντότητας υπό εξυγίανση (παράγραφος 4). Η τελευταία αυτή διάταξη θεσπίστηκε στο πολωνικό δίκαιο επί τη βάση του άρθρου 70, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/59.
- 8 Κατά την εξέταση της αιτήσεως της ενάγουσας, το αιτούν δικαστήριο εξέφρασε αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία του άρθρου 70, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/59 και δη ως προς το ζήτημα αν η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή απαγόρευση αφορά μόνον τη δυνατότητα αναγκαστικής εκτέλεσης συμφωνιών παροχής ασφάλειας για την εξασφάλιση [χρηματικής] απαιτήσεως ή και την περίπτωση κινήσεως οποιασδήποτε διαδικασίας για την εξασφάλιση απαίτησης κατά οντότητας η οποία τελεί υπό αναγκαστική εξυγίανση.

- 9 Το αιτούν δικαστήριο παρατήρησε ότι θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι η απαγόρευση που προβλέπεται στο άρθρο 70 της οδηγίας 2014/59 ισχύει μόνο για τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται ήδη στο ενεργητικό της υπό εξυγίανση οντότητας και ότι οποιαδήποτε εξασφάλιση απαιτήσεων ή αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος τους θα συνεπαγόταν ενδεχομένως την απόσπασή τους από τα στοιχεία του ενεργητικού της υπό εξυγίανση οντότητας μετά την εκτέλεση ή την παροχή ασφάλειας. Κατά την άποψή του, η απαγόρευση της κίνησης διαδικασίας για την εξασφάλιση απαιτήσεων δεν μπορεί, επομένως, να αφορά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν έχουν ακόμη καταστεί μέρος του ενεργητικού της υπό εξυγίανση οντότητας. Σε μια τέτοια περίπτωση, η εν λόγω διάταξη δεν θα εμπόδιζε την αποδοχή της αίτησης της ενάγουσας.
- 10 Από τη σκοπιά του δικαίου της Ένωσης, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 5 της οδηγίας 2014/59, δύσκολα θα μπορούσε να βρεθεί κάποιος λόγος που να δικαιολογεί την απαγόρευση εξασφάλισης μη χρηματικών απαιτήσεων αυτού του είδους σε βάρος τραπεζικού ιδρύματος που τελεί υπό εξυγίανση η οποία, άλλωστε, πρέπει να διεξάγεται, όπως ορίζεται στην οδηγία, σύμφωνα με την αρχή περί μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών σε σχέση με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.
- 11 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω περιστάσεων, το αιτούν δικαστήριο πρότεινε στο Δικαστήριο να δώσει στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα την απάντηση ότι το άρθρο 70, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/59 αφορά μόνο τη δυνατότητα αναγκαστικής εκτέλεσης συμφωνιών παροχής ασφάλειας για την εξασφάλιση χρηματικής απαίτησης.
- 12 Το αιτούν δικαστήριο επισήμανε περαιτέρω ότι η μέχρι σήμερα πρακτική του Δικαστηρίου έχει επικεντρωθεί αποκλειστικώς στην κατά γράμμα ερμηνεία του άρθρου 70, παράγραφος 1, της οδηγίας 2014/59, η οποία, ωστόσο, καθιστά αδύνατη την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκουν οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης. Για τον λόγο αυτό, το αιτούν δικαστήριο υπογράμμισε την ανάγκη να διασφαλιστεί πλήρως η πρακτική αποτελεσματικότητα της οικείας ρύθμισης.
- 13 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε, βάσει του άρθρου 105 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, την εφαρμογή της ταχείας διαδικασίας διότι η φύση της υποθέσεως απαιτεί να αποφανθεί το Δικαστήριο το συντομότερο δυνατόν λόγω της ανάγκης εκδικάσεως της αιτήσεως για την εξασφάλιση μη χρηματικής απαίτησεως η οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, πρέπει να εκδικασθεί χωρίς καθυστέρηση.